

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Οικονομίας και Δημόσιας Διοίκησης		
ΤΜΗΜΑ	Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	800085	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικά Θέματα Περιφερειακής Πολιτικής (Εργαστήριο)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	4	7,5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υποβάθρου, ειδίκευσης, ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://openeclasse.panteion.gr/courses/TMI243/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με το πέρας του μαθήματος, οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν εξοικειωθεί με το κύριο περιεχόμενο και τα ειδικά θέματα της περιφερειακής πολιτικής, και θα έχουν αποκτήσει τις **γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες** για την εμβάθυνση στα γνωστικά πεδία του «Περιφερειακού και Τοπικού Αναπτυξιακού Προγραμματισμού».

A. Γνώσεις:

Θα έχουν αποκτήσει την εξειδικευμένη θεωρητική γνώση των παραγόντων και των πολιτικών που καθορίζουν τον προγραμματισμό της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης.

Θα διαθέτουν την κριτική επίγνωση των θεωρητικών αρχών και των προτάσεων πολιτικής του τοπικού και περιφερειακού αναπτυξιακού προγραμματισμού.

Θα έχουν μάθει, δια της γραπτής ατομικής εργασίας και της παρουσίασης, τις αρχές διαχείρισης της επιστημονικής γνώσης, των μεθόδων και μεθοδολογίας, και έρευνας στο επιστημονικό πεδίο της

περιφερειακής επιστήμης.

B. Δεξιότητες:

Θα είναι σε θέση να κατανοήσουν τα θεωρητικά υποδείγματα και τις πρακτικές εφαρμογές σε ειδικά θέματα της περιφερειακής πολιτικής, όπως οι ενδοπεριφερειακές εισοδηματικές ανισότητες και οι επιπτώσεις τους στην περιφερειακή οικονομική μεγέθυνση, ο ρόλος της αστικοποίησης στην περιφερειακή οικονομική μεγέθυνση και πολιτική, οι επιπτώσεις της πολιτικής αποκέντρωσης στις εισοδηματικές και χωρικές ανισότητες, οι πολιτικές κοινωνικής ενσωμάτωσης των μεταναστών, οι επιπτώσεις των πολιτικών επιλεκτικής χρηματοδότησης στις δημόσιες επενδύσεις, οι χωρικές επιπτώσεις των φυσικών καταστροφών και οι πολιτικές αντιμετώπισής τους, και οι προσδιοριστικοί παράγοντες και πολιτικές προσέλκυσης των Ξένων Άμεσων Επενδύσεων.

Θα μπορούν να συσχετίζουν τα εμπειρικά δεδομένα με τις σχετικές θεωρίες της περιφερειακής πολιτικής και να διατυπώνουν κρίσεις.

Θα είναι σε θέση να κοινοποιούν με σαφήνεια τα συμπεράσματά τους που απορρέουν από την μελέτη τους σε ειδικά θέματα της περιφερειακής πολιτικής, αλλά και τη γνώση και το σκεπτικό στο οποίο αυτά βασίζονται, καθώς και τις λογικές παραδοχές και περιορισμούς της έρευνας τους.

Θα διαθέτουν τις απαραίτητες μαθησιακές δεξιότητες που τους επιτρέπουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε θέματα της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης.

Γ. Ικανότητες:

Θα έχουν την ικανότητα να χρησιμοποιήσουν τα εργαλεία της θεωρητικής και εμπειρικής ανάλυσης για να χειριστούν, να ερμηνεύσουν και να προτείνουν λύσεις στα σύνθετα και νέα ζητήματα της περιφερειακής πολιτικής, στο πλαίσιο μιας ερευνητικής δραστηριότητας.

Θα εφαρμόζουν με πρωτοτυπία τις αποκτηθείσες γνώσεις και να τις τεκμηριώνουν επαγωγικά και με επιστημονικό τρόπο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Άλλες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Αυτόνομη εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα (εργαστήριο) περιλαμβάνει την παρουσίαση και ανάλυση ειδικών θεμάτων που αποτελούν αντικείμενο της σύγχρονης Περιφερειακής Αναπτυξιακής Πολιτικής και του Προγραμματισμού σε παγκόσμιο, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, στο περιεχόμενο του μαθήματος παρουσιάζονται οι προσδιοριστικοί παράγοντες των ενδοπεριφερειακών εισοδηματικών ανισοτήτων και οι επιπτώσεις τους στην περιφερειακή οικονομική μεγέθυνση, ο ρόλος της αστικοποίησης στην περιφερειακή οικονομική μεγέθυνση και πολιτική, οι επιπτώσεις της πολιτικής αποκέντρωσης στις εισοδηματικές και χωρικές ανισότητες, οι πολιτικές κοινωνικής ενσωμάτωσης των μεταναστών, οι επιπτώσεις των πολιτικών επιλεκτικής χρηματοδότησης στις δημόσιες επενδύσεις, οι χωρικές επιπτώσεις των φυσικών καταστροφών και οι πολιτικές αντιμετώπισής τους, και οι προσδιοριστικοί παράγοντες και πολιτικές προσέλκυσης των Ξένων Άμεσων Επενδύσεων.

Σκοπός του μαθήματος (εργαστηρίου) είναι η συστηματική παρουσίαση και ανάλυση ειδικών θεμάτων της περιφερειακής πολιτικής σε παγκόσμιο, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	Πρόσωπο με πρόσωπο																	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, https://openeclass.panteion.gr/courses/TMI243/																	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="612 1263 948 1294">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="952 1263 1287 1294">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="612 1301 948 1332">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="952 1301 1287 1332">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="612 1339 948 1370">Σεμινάρια</td> <td data-bbox="952 1339 1287 1370">15</td> </tr> <tr> <td data-bbox="612 1377 948 1453">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="952 1377 1287 1453">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="612 1460 948 1491">Φροντιστήριο</td> <td data-bbox="952 1460 1287 1491">12,5</td> </tr> <tr> <td data-bbox="612 1498 948 1529">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="952 1498 1287 1529">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="612 1536 948 1568">Παρουσίαση</td> <td data-bbox="952 1536 1287 1568">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="612 1574 948 1650">Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες ανά ECTS)</td> <td data-bbox="952 1574 1287 1650">187,5</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	40	Σεμινάρια	15	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	40	Φροντιστήριο	12,5	Συγγραφή εργασίας	50	Παρουσίαση	20	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες ανά ECTS)	187,5
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																	
Διαλέξεις	40																	
Σεμινάρια	15																	
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	40																	
Φροντιστήριο	12,5																	
Συγγραφή εργασίας	50																	
Παρουσίαση	20																	
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες ανά ECTS)	187,5																	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια</p>	<p>Οι φοιτητές / φοιτήτριες θα αξιολογηθούν βάσει της επίδοσής τους σε μια ατομική εργασία (80%) και σε μια παρουσίαση ενός επιστημονικού άρθρου (20%). Μέθοδοι αξιολόγησης της ατομικής εργασίας: γραπτή εργασία. Στο πλαίσιο της εκπόνησης της ατομικής εργασίας θα πραγματοποιούνται συναντήσεις («διορθώσεις») σε ημέρες και ώρες που θα ορίζονται από το διδάσκοντα του μαθήματος, έπειτα από συνεννόηση με τους φοιτητές / τις φοιτήτριες. Μέθοδοι αξιολόγησης της παρουσίας ενός επιστημονικού άρθρου: παρουσίαση στην αίθουσα διδασκαλίας και προφορική εξέταση.</p>																	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Armstrong, H. and Taylor, J. (2000) *Regional economics and policy* (3rd edition), London: Blackwell.
- Blakely J. E. and Green Leigh N. (2010), *Planning local economic development: Theory and practice*, Thousand Oaks: Sage.
- Brakman, S., Garretsen, H. and van Marrewijk, C. (2009) *The new introduction to geographical economics*. Cambridge: Cambridge University Press
- Clark, G.L., Feldman, M.P. and Gertler, M.S. (2000) (eds) *The Oxford handbook of economic geography*, Oxford: Oxford University Press.
- Dicken P. (2011), *Global shift: Mapping the changing contours of the world economy*, London: Sage.
- Harvey D. (2006), *Spaces of global capitalism: A theory of uneven geographical development*, London: Verso.
- Henderson, J.V. and Thisse, J.F. (eds) (2015) *Handbook of Regional and Urban Economics: Volume 5*, Elsevier.
- Keating, M. (2004), *Regions and regionalism in Europe*, London: Edward Elgar.
- Pike A., Rodríguez-Pose, A. and Tomaney, J. (2010), *Handbook of local and regional development*, New York: Routledge.
- Rodríguez-Pose A. (2002), *The European Union: Economy, society and polity*, Oxford: Oxford University Press.
- Rodríguez-Pose, A., Psycharis, Y. and Tselios, V. (2016) 'Politics and investment: examining the territorial allocation of public investment in Greece', *Regional Studies*, 50(7), 1097-1112
- Rodríguez-Pose, A. and Tselios, V. (2010) 'Inequalities in income and education and regional economic growth in western Europe', *The Annals of Regional Science*, 44(2), 349-375.
- Tselios, V. (2014) 'Urbanization and Socioeconomic Status in the European Regions: The Role of Population Ageing and Capital City Regions', *European Planning Studies*, 22(9), 1879-1901
- Tselios, V. (2011) 'Is inequality good for innovation?', *International Regional Science Review*, 43(1), 75-101.
- Tselios, V., Rodríguez-Pose, A., Pike, A., Tomaney, J. and Torrissi, G. (2012) 'Income inequality, decentralisation, and regional development in Western Europe', *Environment and Planning A*, 44(6), 1278-1301
- Tselios, V., Noback, I., McCann, P. and van Dijk, J. (2015) 'Local social engagement, satisfaction and embeddedness in the Netherlands: Which effects matter and for whom? *Environment and Planning A*.